

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, și de către avocatul Albu Vasile în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, în cauza penală în privința lui,

Popescu Robert

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 11.05.2021 – 29.11.2021;

Instanța de apel: 23.12.2021 – 11.05.2022;

Instanța de recurs: 19.08.2022 – 05.12.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 29 noiembrie 2021, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Popescu Robert a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3), lit. a) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu fixarea unui termen de probațiune de 4 (patru) ani, dacă în această perioadă condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a dispus încasarea de la Popescu Robert în beneficiul lui Y.Z. prejudiciul material în sumă de 5000 (cinci mii) lei și prejudiciul moral în mărime de 20000 (douăzeci mii) lei.

S-a dispus încasarea de la Popescu Robert în beneficiul lui Z.Z. prejudiciul material în sumă de 2000 (două mii) lei și prejudiciul moral în mărime de 5000 (cinci mii) lei.

S-a dispus încasarea de la Popescu Robert în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1088 (una mie optzeci și opt) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că la data de 22 decembrie 2020, aproximativ la orele 18:10, Popescu Robert, deținând permis de conducere pentru categoria „B”, valabil pentru categoria mijlocului de transport pe care-l ghida, fiind treaz, se deplasa la volanul autoturismului de model „Opel Astra”, cu n/î XXXXXX pe str. Decebal a mun. Ungheni, benzile căreia se determină prin marcajul rutier 1.1.1.

În timpul deplasării, șoferul Popescu Robert, ajungând în apropierea intersecției dintre str. Decebal cu str. C. Porumbescu a mun. Ungheni, în care ordinea de trecere este determinată de semnalele semaforului, iar pe carosabil este aplicat marcajul rutier 1.14.1 (trecere de pietoni), nu a manifestat prudență sporită la trafic la depășirea unui autoturism din partea dreaptă a acestuia prin ce a încălcat, prevederile pct. 52. 1) al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 (RCR) care stipulează că: „Vehiculele se depășesc numai pe partea stângă”, și pct. 54. 1) care stipulează că: „Depășirea este interzisă: a) în intersecțiile cu circulația nedirijată și în imediata apropiere înainte de acestea; b) pe trecerile pentru pietoni și în imediata apropiere înainte de acestea”.

În continuare, deplasându-se paralel cu autoturismul pe care îl depășea, ajungând nemijlocit la intersecția menționată, neținând permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizau condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare al traficului rutier, de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalității de conducere a vehiculului, încălcând astfel prevederile pct. 45. 1) (RCR) care prevede că: „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere ce iar permite să prevadă situațiile periculoase, d) situația rutieră, la fel a încălcat, la apariția semnalului verde a semaforului a început a accelera, prin ce a încălcat prevederile pct. 58.3) (RCR) care stipulează că: „La apariția semnalului verde al semaforului, conducătorul este obligat să cedeze trecerea vehiculelor deja angajate în trecerea intersecției, indiferent de direcția lor de deplasare, precum și pietonilor care finalizează traversarea carosabilului”, urmare a tamponat minorele X.Y., născută la 14 iunie 2005 și Y.Y., născută la 14 februarie 2004, care în acel moment se deplasau pe marcajul rutier „trecere pentru pietoni”, traversând carosabilul de la stânga spre dreapta conform direcției de deplasare a automobilului.

În rezultatul accidentului rutier pietonului X.Y. i-au fost cauzate, conform raportului expertiză judiciară nr. 202120D0022 din 08.02.2021, leziuni corporale grave sub formă de: traumatism cranio-cerebral închis cu comota cerebrală cu fractura osului occipital pe dreapta, care a putut fi acuzate în rezultatul acțiunii unui corp dur contondent, iar pietonului Y.Y. i-au fost cauzate, conform raportului expertiză judiciară nr.202120D0023 din 08.02.2021, leziuni corporale

neînsemnate sub formă de: echimoze și excoriații la membre și la trunchi, care au putut fi cauzate în rezultatul acțiunii unui corp dur contondent.

Acțiunile inculpatului Popescu Robert au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal – încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura r-nul Ungheni, Steclari Ion prin care a solicitat casarea sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Popescu Robert recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. a) Cod penal, a-i stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu anularea dreptul de a conduce mijloace de transport, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip deschis. În conformitate cu art. 90/1 alin. (1), (2), (3) Cod penal, a-i stabilit drept pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) ani și 6 (șase) luni, cu suspendarea parțială a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 (unu) ani și 6 (șase) luni, cu obligarea acestuia să nu-și schimbe domiciliu și/sau reședința fără consimțământul organului competent, astfel prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei de suspendat.

3.1. În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- în cazul dat, instanța de judecată prin aplicarea art. 90 Cod penal în privința inculpatului Popescu Robert, a ignorat grav prevederile art. 2 alin. (1) Cod penal, scopul legii penale, care prevede că legea penală apără împotriva infracțiunilor, persoana, în cazul de față părțile vătămăte minore Y.Y. și X.Y., drepturile și libertățile acestora, precum și întreaga ordine de drept;

- urmează a se ține cont de urmările grave a acțiunilor prejudiciabile ale inculpatului, în rezultatul cărora două persoane minore, menționate supra li s-a cauzat un prejudiciu material și moral, ce rezidă în leziunile corporale cauzate, suferințele psihice, recuperarea sănătății, or, minora X.Y. potrivit actelor anexate la materialele cauzei, pe o perioadă îndelungată a necesitat de tratament, reieșind din vătămările corporale cauzate sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu fractura osului occipital pe dreapta;

- suplimentar, potrivit cazierului contravențional (f.d. 122) inculpatul Popescu Robert în perioada supusă verificării a săvârșit contravenții din domeniul circulației rutiere, capitolul XIII Cod Contravențional, fiind sancționat cu amenzi, respectiv acumulând și puncte de penalizare, însă acestea nu au dus la corectarea celui dintâi;

- reieșind din cele expuse, consideră că blândețea pedepsei este o atitudine contrară scopului procesului penal, generează în comunitate un sentiment acut de insecuritate și creează percepția periculoasă pentru statul de drept, că în fața unor conduite de genul menționate supra, autoritățile statului nu au o reacție fermă, menită să înlăture conduita asemănătoare, iar infractorii vor deveni

încrezători în aceea că vor fi pedepsiți mai blând pentru infracțiunile de genul celor imputate lor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022 a fost admis apelul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura r-nul Ungheni, Steclari Ion, casată parțial sentința Judecătorei Ungheni din 29 noiembrie 2021 și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

”Lui Popescu Robert Cezar recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. a) Cod Penal al RM pedeapsa aplicată cu închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, în conformitate cu art. 90¹ Cod Penal al RM, se suspendă parțial executarea pedepsei aplicate de 1 (unu) an 6 (șase) luni din pedeapsă în penitenciar de tip deschis, iar restul pedepsei de 1 (unu) an 6 (șase) luni, în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod Penal al RM se suspendă condiționat pe termen de probațiune de 2 (doi) ani.”

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Instanța de apel pentru a decide în sensul dat a reținut că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Popescu Robert încadrarea juridică corespunzătoare.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului Popescu Robert, instanța de apel a constatat în baza probelor administrate de acuzatorul de stat că acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. a) Cod penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte de către părțile la proces

Judecând apelul declarat de acuzatorul de stat, Colegiul penal verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Popescu Robert, a constatat că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului Popescu Robert cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. a) Cod penal, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea respectivă se califică ca infracțiune „gravă”. Din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că inculpatul Popescu Robert vina în comiterea infracțiunii incriminate a recunoscut-o integral, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise.

În conformitate cu art. 76, 77 Cod penal careva circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite. Cu referire la personalitatea inculpatului Popescu Robert, instanța de apel a reținut că, la locul de trai se caracterizează satisfăcător (f.d. 116), nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru (f.d. 120-121), anterior nu a fost tras la răspundere penală (f.d. 117), însă potrivit cazierului contravențional, Popescu Robert a fost tras la răspundere contravențională pentru săvârșirea contravențiilor din domeniul circulației rutiere (f.d. 122).

Instanța de apel analizând soluția instanței de fond referitor la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Popescu Robert, a atestat că soluția instanței de fond nu poate fi menținută, așa cum aceasta nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei și nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale, reieșind anume din circumstanțele în care a fost comisă fapta, caracterul și gradul prejudiciabil al faptei și personalitatea inculpatului. În acest sens, instanța de apel a reținut că inculpatul Popescu Robert deși anterior nu a fost judecat, totuși potrivit cazierului contravențional (f.d. 122) inculpatul Popescu Robert în perioada supusă verificării a săvârșit contravenții din domeniul circulației rutiere, capitolul XIII Cod Contravențional, fiind sancționat cu amenzi, respectiv acumulând și puncte de penalizare. Totodată, instanța de apel a reținut că, inculpatul Popescu Robert nu a recuperat prejudiciul cauzat părților vătămate minore.

În contextul circumstanțelor menționate supra, Colegiul a reținut ca fiind pertinente argumentele acuzatorului de stat potrivit căruia, la emiterea sentinței, instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blândă, deoarece prin aplicarea art. 90 Cod penal, nu va putea fi realizat scopul pedepsei penale. S-a reținut că, prima instanță incorect a constatat că condițiile necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei sunt întrunite, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență.

Astfel, instanța de apel nu poate neglija urmările grave a acțiunilor prejudiciabile ale inculpatului, în rezultatul cărora două persoane minore li s-a cauzat un prejudiciu material și moral, ce rezidă în leziunile corporale cauzate, suferințele psihice, recuperarea sănătății, or, minora X.Y. potrivit actelor anexate la materialele cauzei, pe o perioadă îndelungată a necesitat de tratament, reieșind din vătămarile corporale cauzate sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu fractura osului occipital pe dreapta.

La fel, după cum a fost menționat supra, potrivit cazierului contravențional (f.d. 122) inculpatul Popescu Robert în perioada supusă verificării a săvârșit contravenții din domeniul circulației rutiere, capitolul XIII Cod Contravențional, fiind sancționat cu amenzi, respectiv acumulând și puncte de penalizare, însă acestea nu au dus la corectarea celui dintâi.

Sub aspectul stabilirii modalității de executare a pedepsei penale, reieșind din faptul că inculpatul Popescu Robert anterior nu a fost judecat, în

corespundere cu prevederile art. 90¹ Cod penal a dispus suspendarea parțială a executării pedepsei aplicată cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, invocând incidența pct. 6) și 10) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, în cauza penală în privința lui Popescu Robert, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar declarat a invocat că pe dimensiunea individualizării modalității de executare de către inculpatul Popescu Robert a primei părți din pedeapsa închisorii, datorită unei exprimări nereușite, a pronunțat o hotărâre/soluție care nu este prevăzută de lege.

În opinia părții acuzării, instanța de apel a dispus neclar asupra soluției de individualizare a modalității de executare de către inculpatul Popescu Robert a primei părți de 1 an 6 luni din pedeapsa închisorii.

Sub acest aspect, partea acuzării reține că fiind obligată în temeiul unor reglementări imperative prevăzute la art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, să verifice în fapt și în drept legalitatea sentinței, instanța de apel a respectat această normă și printr-o analiză amplă a circumstanțelor săvârșirii infracțiunii, raportate la persoana făptuitorului și consecințele faptei, corect a ajuns la concluzia că în privința inculpatului urmează a fi aplicată instituția juridică a suspendării parțiale a pedepsei închisorii.

Însă, în pofida faptului că în partea descriptivă a deciziei recurate a reținut motivele pentru care inculpatul Popescu Robert ar trebui să execute parțial pedeapsa închisorii numite în sarcina lui de către prima instanță în penitenciar de tip deschis, în partea dispozitivă a deciziei, instanța de apel dispune: "...se suspendă parțial executarea pedepsei aplicate de 1 (unu) an 6 (șase) luni din pedeapsă în penitenciar de tip deschis, iar restul pedepsei de 1 (unu) an 6 (șase) luni, în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod Penal al RM se suspendă condiționat pe termen de probațiune de 2 (doi) ani."

5.2. Avocatul Albu Vasile în numele inculpatului, invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Judecătorei Ungheni din 29 noiembrie 2021 și a deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, în cauza penală de condamnare a lui Popescu Robert în baza lit. a), alin. 3, art. 264 Cod penal, rejudecarea cauzei cu aplicarea în privința acestuia a art. 5 din Legea organică nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, publicat la 31.12.2021 în Monitorul Oficial nr. 325-333 art. 510.

În motivarea recursului ordinar declarat a invocat că instanța de fond și cea

de apel au apreciat greșit probele adunate la dosar, precum și au aplicat legea în mod eronat, interpretând-o în defavoarea inculpatului Popescu Robert, inclusiv a judecat greșit dosarul în partea neaplicării în privința acestuia a Legii, privind amnistia, aici fiind scăparea atât a apărării, a procurorului cât și a instanțelor din oficiu.

În viziunea apărării, învinuirea adusă lui Popescu Robert este neconcretă și nu corespunde adevărului, precum că la fața locului accidentului rutier acesta a realizat manevra de depășire prin partea dreaptă, însă carosabilul în intersecția dată fără a avea marcajul respectiv are două benzi, iar deasupra semaforului stă tăblița cu săgeată, care permite deplasarea transportului la dreapta la culoarea roșie a semaforului și deci încă odată în plus probează existența a două benzi.

Instanțele inferioare nu au analizat și apreciat la justa valoare că reieșind din învinuirea adusă lui Popescu Robert, precum, că el a încălcat p. 52 din RCR, care stipulează că: „Vehiculele se depășesc numai pe partea stângă”, și pct. 54. 1) care stipulează că: „Depășirea este interzisă: a) în intersecțiile cu circulația nedirijată și în imediata apropiere înainte de acestea; b) pe trecerile pentru pietoni și în imediata apropiere înainte de acestea”, acuzatorul de stat confundând în învinuire noțiunea de intersecție dirijată și nedirijată.

Din tabelele-foto prezentate de apărare se probează clar, că carosabilul și intersecția în particular dispune de două benzi de deplasare în ambele sensuri, este dirijată iar în partea în care Popescu Robert a fost antrenat în accident persistă tăblița verde cu săgeată la dreapta, care permite conducătorului de pe banda din dreapta să efectueze manevră de cotire la dreapta la culoarea roșie, cu condiția lipsei pietonilor. Potrivit declarațiilor a doi martori oculari, care erau participanți în trafic, se atestă că în momentul impactului lor cu automașina lui Popescu Robert pentru ei semaforul ilumina roșu, iar pentru șoferi, inclusiv Popescu Robert ardea semnalul verde.

Cazul lui Popescu Robert în mod ideal se încadrează în prevederile art. 5 din Legea nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Or, întru executarea sentinței și deciziei, Popescu Robert a achitat reprezentanților părților vătămate minore X.Z. și Y.Z. sumele bănești impuse de instanță și la fel a achitat în contul statului cheltuielile de judecată în sumă de 1088 lei.

6. La 16.08.2022, inculpatul, a înaintat Curții Supreme de Justiție o cerere prin care solicită aplicarea în privința sa a dispozițiilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

7. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, avocatul Albu Vasile, a prezentat referință pe marginea recursului declarat de procuror, pledând pentru netemeinicia acestuia, considerând că urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei,

Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează că declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât o dată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

În susținerea acestei statuări, călăuzitoare sunt și prevederile pct. 14.7 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel cu modificările și completările ulterioare, unde este stipulat că, în sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, *chestiunile de fapt* asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sânt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește *chestiunile de drept* pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Din sumarul recursurilor ordinare declarate, Colegiul penal lărgit constată că procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg și avocatul

Albu Vasile în numele inculpatului, au indicat în calitate de temeiuri de drept pentru casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, suplimentar procurorul a nominalizat incidența temeiului de casare prevăzut la pct. 10) a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit cărora:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că potrivit propunerilor privind hotărârea solicitată, recurenții nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de Popescu Robert, cauza a fost examinată, la cererea inculpatului, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Popescu Robert recunoscând totalitatea faptelor indicate în rechizitoriu, apărarea neatacând sentința cu apel.

Colegiul atestă că, criticele procurorului, în esență, se referă la deficiențele părții dispozitive a deciziei instanței de apel, potrivit acestuia instanța a dispus neclar asupra soluției de individualizare a modalității de executare de către inculpatul Popescu Robert a pedepsei închisorii, astfel că *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și respectiv dispozitivul este expus neclar*, circumstanțe care au dus la aplicarea unor pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată potrivit textului recursului ordinar declarat de procuror se constată, că ultimul nu contestă aplicarea instituției juridice a suspendării parțiale a pedepsei închisorii în privința inculpatului Popescu Robert, considerând corectă soluția instanței de apel în acest sens. (f.d. 46, vol. II)

Avocatul Albu Vasile în numele inculpatului, critică decizia recurată prin prisma faptului că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor circumstanțelor cauzei și a omis să examineze posibilitatea legală de aplicare a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința inculpatului Popescu Robert.

Verificând criticele procurorului, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată deficiențele părții dispozitive a deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, or instanța vădit greșit a formulat soluția.

Potrivit dispozitivului deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, s-a dispus:

*"Apelul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura rl. Ungheni, Ion Steclari împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 29 noiembrie 2021, se admite, **casând sentința parțial** și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.*

Lui Popescu Robert Cezar recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. a) Cod Penal al RM pedeapsa aplicată cu închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, în conformitate cu art. 90¹ Cod Penal al RM, se suspendă parțial executarea pedepsei aplicate de 1 (unu) an 6 (șase) luni din pedeapsă în penitenciar de tip deschis, iar restul pedepsei de 1 (unu) an 6 (șase) luni, în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod Penal al RM se suspendă condiționat pe termen de probațiune de 2 (doi) ani.

În conformitate cu art. 90 alin. (6) Cod Penal al RM, inculpatul se obligă să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și prin muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 29 noiembrie 2021, se mențin.”

În acest sens, Colegiul penal lărgit statuează că Curtea de Apel în pofida faptului că în partea descriptivă a deciziei recurate a reținut motivele pentru care inculpatul Popescu Robert ar trebui să execute parțial pedeapsa închisorii numite în sarcina lui de către prima instanță în penitenciar de tip deschis, în partea dispozitivă a deciziei, a admis o inadvertență în formularea raționamentului de individualizare a modalității de executare a primei părți din pedeapsa închisorii.

La caz, instanța de apel urma să-și construiască dispozitivul decizie în coroborare cu prevederile art. 90¹ Cod penal.

Potrivit art. 90¹ alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

Instanța de recurs reține că, așa cum rezultă din conținutul părții dispozitive a decizie recurate, modalitatea de formulare a raționamentului privind executarea de către inculpatul Popescu Robert a primei părți din pedeapsa închisorii, poate genera dificultăți la punerea în executare a pedepsei respective, devreme ce instanța de apel a dispus suspendarea parțială a executării primei părți din pedeapsă, ca mai jos și cea de a doua parte din pedeapsa închisorii numite de către prima instanță în sarcina inculpatului Popescu Robert, să fie suspendată de această dată condiționat.

În condițiile precitate, expresia ”...se suspendă parțial executarea pedepsei aplicate de 1 (unu) an 6 (șase) luni din pedeapsă în penitenciar de tip deschis, iar restul pedepsei de 1 (unu) an 6 (șase) luni, în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod Penal al RM se suspendă condiționat pe termen de probațiune de 2 (doi) ani.”, denotă că prin decizia recurată a fost pronunțată o soluție suspensivă de executare a pedepsei închisorii.

Tot aici, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel aplicând în privința inculpatului Popescu Robert, instituția juridică a suspendării parțiale a executării pedepsei închisorii prevăzută la art. 90¹ Cod penal, a dispus suspendarea parțială a executării celei de-a doua părți din pedeapsă în mărime de 1 an 6 luni închisoare, stabilind neîntemeiat suplimentar un termen de probațiune de 2 ani.

Astfel, atunci când instanța de apel a dispus suspendarea condiționată a celei de-a doua părți din pedeapsa închisorii stabilite de către prima instanță inculpatului Popescu Robert, a decis două modalități distincte de executare a pedepsei închisorii.

În sensul art. 90¹ Cod penal, suspendarea executării pedepsei închisorii nu poate fi una condiționată așa precum în cazul suspendării prevăzute la art. 90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel nu era în drept să condiționeze modalitatea de executare a celei de-a doua părți din pedeapsa închisorii numite inculpatului Popescu Robert nici prin termenul de probațiune suplimentar și nici prin obligațiile impuse la art. 90 alin. (6) Cod penal.

Mai mult instanța de apel, judecând în fapt și îndrept cererea de apel a procurorului a adoptat o soluție incompletă, or deși a dispus casarea parțială a sentinței, nu a specificat în care parte a fost casată aceasta.

Astfel, având în vedere că instanța de apel a dispus casarea parțială a sentinței și nu a indicat exact în care parte hotărârea primei instanțe este rezoluționată, nu poate fi clar în care parte sentința se menține.

Se consideră că erorile comise nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece ea nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii procesual-penale.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată în partea motivării soluției și dispozitivului care este expus neclar și prezintă deficiențe majore, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Totodată, ținând cont de faptul că procedura de examinare în recurs a cauzei penale în privința lui Popescu Robert a fost declanșată, inclusiv la cererea de recurs ale părții apărării, Colegiul penal lărgit dispune și admiterea recursului ordinar declarat de avocatul Albu Vasile în numele inculpatului, pentru a acorda instanței de apel, întru respectarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, posibilitatea examinării multiaspectuală a cauzei penale, inclusiv sub aspectul posibilității de aplicare a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința inculpatului Popescu Robert.

9. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel și în măsura competenței sale, asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, și de către avocatul Albu Vasile în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Popescu Robert xxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Popescu Robert xxxxx, se eliberează imediat din penitenciar dacă nu execută arest preventiv sau pedeapsa cu închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **27 ianuarie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion